

Literatuurlijst Stichting Senia, seizoen 2018-2019

Verklaring van symbol: voor ervaren lezers

Op pagina 1 t/m 6 staan de nieuwe titels waarvoor leeswijzers verschijnen.

Daarna een overzicht van al eerder verschenen leeswijzers die nog beschikbaar zijn.

NIUWE TITELS

Renate Dorrestein - *Zeven soorten honger*

N18-01, Uitgeverij Podium 2016. 269 p.

Nadine en Derek, een middelbaar kinderloos echtpaar, bestieren het William Banting Instituut waar maatschappelijk geslaagde mannen hun overtollige kilo's proberen kwijt te raken. Voor de gasten staat er veel op het spel: ze mogen pas weg als ze hun streefgewicht hebben bereikt. Wie opgeeft, betaalt een netto jaarinkomen als boete. En die dreiging blijkt te werken.

Toch kampt het echtpaar achter dit succesvolle instituut aan de Nederlandse kust met problemen die ze ondanks hun lange, gelukkige huwelijk niet met elkaar kunnen delen.

Een afgesloten gemeenschap waarbinnen mensen de strijd aangaan is een terugkerend decor voor veel van de romans van Dorrestein.

Vlot geschreven en spannende roman over de verleiding van voedsel en over (sleure en geheimen in) een huwelijk van een ondernemersechtpaar.

Jane Gardam - *Een onberispelijke man*

N18-02, Uitgeverij Cossee 2017. 320 p.

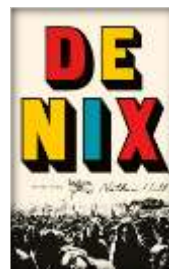
Een onberispelijke man is het eerste deel van een trilogie rond het echtpaar Edward en Betty Feathers. Edward kijkt na de dood van zijn vrouw Betty terug. Geboren in Brits Borneo, hij wordt op 5-jarige leeftijd naar Groot-Brittannië gestuurd, belandt in een pleeggezin.

Daarna kostschool en universiteit. Na een mislukte start in Londen bouwt hij in Hongkong een succesvolle loopbaan op als advocaat en rechter. Na zijn pensionering keert hij met Betty terug naar Engeland, Dorset. Thema's als opvoeding en ouderschap, het koloniale systeem, hoe kenbaar is een mens, wat betekent 'thuis'. De roman is asynchroon opgebouwd, kriskras door de tijd en locaties, wisselend vertelperspectief.

Zeer levendig met groot vakmanschap geschreven, humor en tragiek. Wie één boek van de trilogie gelezen heeft, literair meesterschap weet te waarderen, kan niet wachten om de andere twee delen te bemachtigen. Grote klasse!

Nathan Hill – *De Nix*

N18-04, De Bezige Bij, 2016. 700 p.

Samuel Anderson is een schrijver met een writer's block, een vervelde leraar op een plaatselijke universiteit. Zijn moeder heeft hij niet meer gezien sinds ze hem als kind in de steek liet. Maar dan ziet hij haar, ruim twintig jaar later, op het nieuws, terwijl ze stenen gooit naar een ultraconservatieve politicus. Volgens de media is ze een linkse radicaal met een schimmig verleden, maar voor zover Samuel weet heeft ze altijd in een stadje in Iowa gewoond.

Daar trouwde ze met de eerste jongen op wie ze verliefd werd. Welk beeld van zijn moeder is waar?

Vastberaden om het raadsel op te lossen besluit hij een openhartige en meedogenloze biografie over zijn moeder te schrijven.

Daarvoor moet hij haar alleen eerst zien te vinden. En met haar kunnen praten zonder in huilen uit te barsten. Tijdens zijn zoektocht leert Samuel de waarheid over zijn moeder kennen, maar wordt hij ook gedwongen alles wat hij dacht te weten over haar leven, zijn familie én zichzelf in een ander daglicht te zien.

De Nix staat garant voor vele uren leesplezier! Een boeiend boek over grote thema's als lot en keuzevrijheid, pogingen je leven te ontvluchten, de krankzinnige(Amerikaanse?) maatschappij, idealen en engagement, over hoe we gevormd worden door onze geschiedenis... Maar het is ook het verhaal van een gevoelige jongen, die door zijn moeder in de steek wordt gelaten.

Murat Isik - Wees onzichtbaar

N18-05. Uitgever Ambo/ Anthos 2017, 597 p.

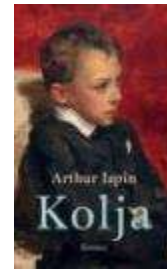

Metin, een Turkse jongen, komt als kleuter met zijn ouders en zijn iets oudere zus via Duitsland in de Bijlmer in Amsterdam terecht. Zijn vader, een beezen, atheïstische communist, leeft van een uitkering. Hij staat zijn vrouw en kinderen weinig bewegingsruimte toe. De gevoelige, wat timide Metin krijgt het moeilijk als hij zich een plek heeft weten te veroveren op het vwo van scholengemeenschap Reigersbos. Hij valt buiten de groep, wordt enorm gepest en is jarenlang het mikpunt van rouwdouwer Dino. Tot de zelfverzekerde Kaja in de klas komt, ook een Turk, die zijn vriend wordt. Ook slagen Metin en zijn moeder en zus er langzaam maar zeker in om onder het heerszuchtige juk van hun vader en echtgenoot uit te kruipen. Deze autobiografisch getinte roman speelt zich af van 1980 tot heden tegen het decor van de Bijlmer, waarvan we de ontwikkeling van groene wijk, via achterstandsbuurt met drugsproblematiek naar leefbaar stadsdeel vanuit Metins perspectief meemaken.

Wees onzichtbaar is een dik boek, maar makkelijk leesbaar. Het heeft geen originele vorm of stijl, maar alles wordt heel rustig beschreven. Met vol tot de verbeelding sprekende details. Het is een coming-of-ageroman. Isik had eerder veel succes met zijn debuutroman: Verloren grond.

Arthur Japin - Kolja

N18-06. De Arbeiderspers 2017, 344 p.

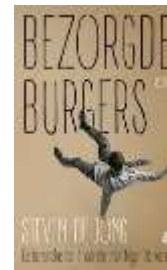

Kolja is acht jaar oud en doofstom als de gebroeders (Pjotr Iljitsj en Modest) Tsjaikovski, zich over hem ontfermen. Met name Modest voedt hem op. Kolja leert spreken en luisteren (liplezen). Wanneer Pjotr Iljitsj in 1893 in Sint-Petersburg overlijdt, twijfelt Kolja, die dan 25 jaar is, aan de officiële doodsoorzaak, cholera. Kolja probeert in de drie dagen tot de staatsbegrafenis, uit te vinden wat er gebeurd is en waaraan de componist Pjotr Iljitsj Tsjaikovski werkelijk is overleden. Wanneer hij daarachter is gekomen, is het vraag wat hij met dat antwoord moet doen.

Een prettig leesbaar boek. Het verhaal blijft boeien. Het lijkt een detective. Maar het boek is meer. Het geeft ook een beeld van het conservatieve Rusland.

Steven de Jong - Bezorgde Burgers

N18-07. Lebowski 2017, 300 p.

Samuel Brammer werkt op een communicatiebureau waar hij marketingteksten verbetert van 'Jonge, dynamische' bedrijven. Het kantoor is strikt hiërarchisch geordend. Samuel levert goed werk, maar krijgt nooit complimentjes. Hij heeft een gruwelijke hekel aan kantoor, waardoor hij gaat drinken, drugs gebruikt en uiteindelijk totaal ontspoot en ontslagen wordt. Hij wordt opgenomen in een gesloten inrichting. Wanneer zijn therapeute met hem naar bed gaat, chanteert hij haar met door hem opgenomen beeldmateriaal, waardoor zij hem helpt ontsnappen.

Beeldende, heftige taal, herkenbare persiflage op managementjargon, de quasi-joviale en gemeenzame toon van Ikeabrochures. Scherpe spot op de zg. multiculti-verdraagzaamheid van Rotterdammers en de hoofdstedelijke arrogantie.

Als lezer leef je mee met de weerzin die Samuel voelt tegen de hypocrisie van de maatschappij en de politieke spelletjes op en buiten zijn werk.

De maatschappijkritiek wordt verwoord op een hilarische, metaforische, vileine, sarcastische beeldende en kritische manier.

Maylis de Kerangal – De levenden herstellen

N18-08, Uitgever De Bezige Bij 2015, 272 p.

In deze actuele roman over orgaandonatie volg je het verhaal van de 19-jarige Simon en de weg die zijn hart gaat. Simon, een verwoed surfer, blijkt na een auto-ongeluk hersendood. Zijn ouders moeten beslissen of hun zoon donor zal zijn. In 27 hoofdstukken, die zich in één etmaal afspelen, wordt verrassend en prachtig verteld over de gevoelens van de ouders en die van het hele donatie- en transplantatieteam. Ook de medische krachttoeren zelf en de situatie van de mensen op de wachtlijsten worden mooi en sterk beschreven.

De levenden herstellen is tegelijk een zeer realistische en poëtische roman. De eerste paar bladzijden is het even wennen aan de meanderende stijl maar al gauw sleept het verhaal je enorm mee. Het boek won vier Franse literaire prijzen en is in 2016 verfilmd. Veel discussiestof!

Kim van Kooten – Lieweling

N18-09, Lebowski 2015, 236 p.

Op de dag dat Puk vijf jaar wordt, verhuist ze van een achterbuurt in Rotterdam naar een villa in Zwijndrecht. Hier gaat haar zwakbegaafde moeder de huishouding doen bij “ome meneer” van wie ze cadeautjes krijgt en door wie ze verwend wordt. Het vermoeden dat dit niet goed kan gaan wordt op pagina zestien al bevestigd. Foute boel dus. Puk zelf krijgt dat veel later pas door. Het verhaal van Puk heeft Kim van Kooten niet bedacht. Het is het verhaal over de jeugd van Pauline Barendregt, een vriendin

van de schrijfster. Zij staat op de achterflap en zegt in een interview dat zij er voor uit wil komen dat dit haar is overkomen.

De schrijfster zegt dat zij wel haar eigen persoonlijkheid in de figuur van Puk verwerkt zoals zij dat doet met al haar personages. Ook al lezen we over misbruik en het falen van de omgeving om Puk te helpen toch wordt dit boek nooit zwaar. Integendeel: Puk is gewoon grappig en de manier waarop het misbruik wordt verhaald is bijna licht van toon en toch scherp.

Dit debuut van Kim van Kooten is makkelijk te lezen en biedt genoeg gespreksstof.

Jan van Mersbergen - De ruiter

N18-10, Uitgeverij Cossee 2016, 249 p.

Een meisje wordt door haar vader naar haar opa op het platteland gestuurd om los te komen van haar loverboy. Niet alleen botsen twee generaties, maar ook heden en verleden, stad en land, mens en natuur. De enige verbindende factor tussen grootvader en kleindochter is een oud manegepaard. Aan hem kan de grootvader het gemis van zijn vrouw toevertrouwen, de kleindochter kan haar onzekerheden aan hem kwijt. Maar het luisterend oor van het paard kan de harde werkelijkheid niet buitensluiten. De verwickelingen rond het vriendje culminerend in een Hollandse western.

Een spannend boek over gemis en bevrijding verteld door de ogen en oren van een paard. In prachtige cadansachtige zinnen ga je je helemaal vereenzelvigen met deze oude hengst.

Edna O'Brien - De rode stoeltjes

N18-11. De Bezige Bij 2016, 288 p.

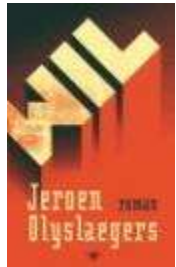
In Cloonoila verschijnt een vreemdeling uit Montenegro. Hij stelt zich voor als dr. Vladimir Dragan. Hij wil zich vestigen als therapeut. Gaandeweg komen we erachter wie deze Vladimir Dragan is en voor wie hij op de vlucht is. Hij blijkt de

meest gezochte man van Europa te zijn. Bij het lezen van deze roman komt de burgeroorlog in voormalig Joegoslavië weer heel dichtbij. Thema's: de beklemming van een gesloten samenleving (het dorp), de aard van het kwaad. De rode stoeltjes in de titel verwijzen naar de hoofdstraat van Sarajevo waar in 2012 11.541 rode stoelen opgesteld stonden. Voor elk slachtoffer van de oorlog één.

Een boek dat op verschillende niveaus een verhaal vertelt. Een boek ook dat de wreedheid van mensen niet onbesproken laat.

Jeroen Olyslaegers - WIL

N18-12. Uitgever De Bezige Bij 2016, 336 p.

Wilfried Wils maakt aan het eind van zijn leven de balans op. Hij is twintig als de Tweede Wereldoorlog uitbreekt en Antwerpen wordt bezet door de Duitsers. Om te ontkomen aan de Arbeitseinsatz gaat hij werken bij de politie. Als hulpagent is hij betrokken bij het oppakken van joden. Via zijn collega Lode komt hij in aanraking met de hulp aan onderduikers. Hij krijgt een relatie met diens zuster Yvette. Zij neemt de zorg op zich van de demente moeder van Wils vroegere bijlesleraar Frans. Deze man met de bijnaam Nijdig Baardje heeft eerder veel voor Wilfried en zijn ontluikend dichterschap betekend, maar is een collaborateur. Zo laat deze roman zien hoe in oorlogstijd goed en fout, heldendom en verraad, deugen en niet deugen nogal eens door elkaar lopen.

Wil is een boek met een thema dat nog steeds actueel en eigenlijk van alle tijden is. Het laat de bekende gebeurtenissen van de Tweede Wereldoorlog toch weer vanuit een nieuw perspectief begrijpen. Het is geschreven in prachtig Vlaams. Het boek kreeg lovende recensies en won diverse prijzen, onder meer de Fintro literatuurprijs.

Jannie Regnerus – Nachtschrijver

N18-13. Atlas Contact 2017, 109 p.

In dertig korte episodes wordt een fragmentarisch beeld geschetst van twee Friezen: de dichter/bard Blindman en Hannah, die als conservator in het Rijksmuseum schilderijen restaureert. Hannah die Blindman hoort

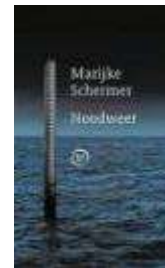

voordragen op een poëziefestival, wil graag weten wat er omgaat in het hoofd van deze dichter, die blind is vanaf zijn twintigste, maar toch zo beeldend het Friese landschap kan beschrijven. Ze reist hem achterna naar het Waddeneiland waar hij kampeert en stuurt aan op een ontmoeting. In intieme gesprekken verkennen ze er de werking van het geheugen, de verbeelding en het scheppingsproces. Blindman is gebaseerd op het leven van de Friese dichter Tjêbbe Hettinga (1949-2013).

Een pareltje deze compacte roman die de thema's opgroeien, waarnemen, licht en duisternis op zintuiglijke wijze verbeeldt.

Marijke Schermer – Noodweer

N18-14. G.A. van Oorschot 2016, 159 p.

De hoofdpersoon Emilia verhuist met haar man Bruch en twee kinderen van de stad naar een buitendijks huis in de provincie. Ze hebben een goede relatie, zijn een gelukkig gezin en voelen zich veilig en beschermd in hun huis. Langzaamaan komt het vertrouwen en de openheid in hun huwelijk onder druk te staan. Vlak na haar kennismaking met Bruch heeft Emilia een ingrijpend voorval meegemaakt, dat ze voor hem heeft verzwegen.

Maar door een onbelangrijke gebeurtenis begint ze steeds meer te betwijfelen of ze het alsnog aan haar man moet vertellen. Tegelijkertijd met haar worsteling begint door hevige regenval het water rond hun huis te stijgen. De strijd van de hoofdpersoon over eerlijkheid en haar vertwijfeling vormen de lijn van het verhaal. Als lezer wordt je meegevoerd in de gevoelens en strijd van Emilia.

Noodweer is een kleine parel... je wordt gedwongen stil te staan bij je eigen denkbeelden over autonomie, transparantie, keuzevrijheid en intimiteit en dat alles in een poëtische, indringende en heldere stijl.

Leila Slimani – Een zachte hand

N18-15, Nieuw Amsterdam, 2017, 191 p.

Myriam is moeder van twee kinderen en wil haar baan als advocaat hervatten. Ondanks de bezwaren van haar man gaat ze op zoek naar een nanny. Na een intensieve zoektocht vinden ze in Louise de perfecte oppas, die al snel de harten van de kinderen veroverd en een vaste plek inneemt in het gezin. Louise nestelt zich steeds dieper in het huishouden, maar begint ook vreemde trekjes te vertonen. Het benauwt Myriam, maar ze sust haar gevoel van onbehagen. Als ze uiteindelijk

doorheeft wat Louise drijft, is het te laat. Een oppas vermoordt de kinderen (al op pagina 1)... Waarom? Leila Slimani won voor dit boek de Prix Gongourt.

Een zachte hand is een eigentijds, sociaal drama over wat eenzaamheid en vernedering teweeg brengt bij een mens. Spannend tot op het bot, compact en to the point geschreven, je voelt als lezer het onheil dichterbij komen.

Elizabeth Strout – Ik heet Lucy Barton

N18-16, Atlas Contact, 2016, 174 p.

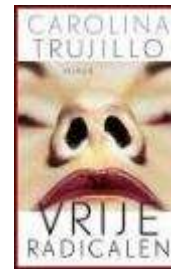
Een vrouw ligt in het ziekenhuis, komt langzaam bij van een operatie, en beseft dat aan het voeteneind van haar bed haar moeder zit en daar dagenlang blijft zitten met hazenslaapjes. Haar moeder praat tegen haar.

Ze vertelt kabbelend de nieuwtjes over de mensen in het dorp waar ze vandaan komt. Hierdoor kijkt Lucy terug om opnieuw alles in ogenschouw te nemen. De verhoudingen, de normen, de verwachtingen uit haar jeugd. Lucy kijkt ook opnieuw naar zichzelf. Ze is als enige gaan studeren. De tijd verspringt van de tijd in het ziekenhuis naar herinneringen van haar jeugd naar het heden. Het verhaal geeft daarmee een overzicht van haar hele leven.

Ik heet Lucy Barton is tegelijkertijd helder en geheimzinnig want de kabbelende verhalen verbergt juist dat wat ongezegd blijft. Subtiel krijgen de dagelijkse gewone dingen betekenis in een groot drama. Lucy moet de balans opmaken in haar eigen leven.

Carolina Trujillo - Vrije radicalen

N18-17, Uitgeverij Querido 2016, 360 p.

Wat hebben een straatjongetje uit Uruguay en een aanslag op de Miljonair Fair met elkaar te maken? De Uruguayaan Jaime Castro, die als jongen naar Nederland is geëmigreerd, vertelt ons zijn verhaal met de humor van een man die niets meer te verliezen heeft. Hij is geslaagd als verslaggever maar mislukt als mens: hij is bang voor zijn telefoon, voor de burens en voor de spinazie op zijn bord. Hij wilde dat hij zo moedig was als Gastón, zijn jeugdvriend uit Uruguay, vuurspuwer van beroep en strijder uit overtuiging. Als Jaime zo psychotisch is dat hij zijn huis niet meer uit durft, vraagt hij zijn vriend hem te komen helpen. De lezer wordt gevraagd mee te gaan zelfs in de psychose. Jaime vertelt het verhaal.

Ondanks het feit dat jij in zijn jeugd alle ellende en gruwelijkheden heeft moeten doorstaan, is zijn verteltrant luchtig, soms ironisch, maar nergens zwaarmoedig. Prettig om te lezen.

Benedict Wells - Het einde van de eenzaamheid

N18-18, Uitgever Meulenhoff 2017, 300p.

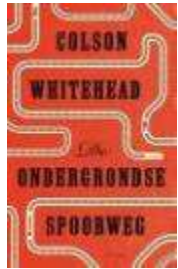
Al jong verliezen Jules, Marty en Liz hun ouders bij een ongeluk en zij belanden op een internaat. Daar verliezen zij elkaar ook nog. Wel raakt Jules er bevriend met de mysterieuze Alva. Wells beschrijft prachtig gelaagd hoe de drie ieder op hun eigen manier omgaan met het verdriet en de onzichtbare vijand van de eenzaamheid te lijf gaan.

Als Alva weer in Jules' leven komt, wordt alles anders, er komt weer geborgenheid. Zo lijkt het...of zo is het?

Een ontroerend en meeslepend verteld verhaal, een dijk van een roman, wijs en vol mededogen met de personages. Een boek dat je kippenvel bezorgt en je uiteindelijk verzoent met de wereld. Won in 2016 de Literatuurprijs van de Europese Unie.

Colson Whitehead - De Ondergrondse Spoorweg

N18-19. Uitgever Atlas Contact, 2017, 352 p.

De jonge Cora groeit rond 1850 op als slavin op een katoenplantage in Georgia, waar de eigenaar met harde hand regeert. Ze gaat in op het voorstel van lotgenoot Caesar om samen te vluchten, maar raakt hem al snel kwijt. Ze slaagt erin weg te komen via de Ondergrondse Spoorweg, achternagezeten door slavendrijvers die haar weer gevangen willen nemen. Die Ondergrondse Spoorweg is in de roman een tunnelstelsel dwars door Amerika met echte treinen. In de werkelijkheid was het een clandestiene vluchtweg vol smokkelroutes en onderduikadressen voor ontsnapte slaven. Cora maakt een huiveringwekkende reis door de zuidelijke staten naar het vrije Noorden. Overal waar ze komt, krijgt ze te maken met discriminatie van zwarten en slavernij. Ze is nergens veilig of vrij.

Deze succesvolle roman kreeg aanbevelingen van Oprah Winfrey en ex-president Obama. En won in de Verenigde Staten onder andere de National Book Award. De gruwelijkheden van de slavernij worden gedetailleerd beschreven. Het thema racisme is nog steeds actueel.

Tommy Wieringa – De heilige Rita

N18-20. Uitgever De Bezige Bij 2017, 286 p.

De Heilige Rita van Cascia is de patroonheilige van het dorp Mariënveen, waar niemand de moderne tijd kan bijhouden. Zij waakt over Tommy Wieringa's geboortegrond Twente en de kneusjes die daar zo goed mogelijk samen met de migranten leven. Paul, de zoon van schoolmeester Aloïs, wordt door zijn moeder in de steek gelaten. Zij ging er vandoor met een avontuurlijke Rus die met een sproeivliegtuigje de Koude Oorlog ontvlucht was.

Paul leeft met zijn vader, bezoekt geregeld de Thaise prostituee Rita en verder is er zijn vriend Hedwiges die zijn fortuin verliest bij een overval. De vriendschap tussen de mannen is meer dan bijzonder, een ontroerende schets van losers die niet meer meedoen.

De heilige Rita is een grootse roman over een vader en een zoon, over de nieuwe tijd in een traditioneel grensdorp. De humor, taal, stijl en details maken er een symbolische roman van, een echte "Wieringa", een auteur die zelf ook verlaten werd door zijn moeder en woonde bij zijn vader.

Juli Zeh - Ons soort mensen

N18-21. Ambo/Anthos 2016, 670 p.

In Unterleuten, ten westen van Berlijn, in het voormalige Oost-Duitsland, 122 huishoudens, komt een windmolenpark in het natuurgebied vlakbij het dorp. Onmiddellijk ontbrandt er een strijd: wie gaat eraan verdienen? wiens huis verliest zijn waarde hierdoor? wie spant er samen in de achterkamertjes?

In Unterleuten is geen kerk, geen arts, geen politie: de bewoners lossen zelf hun problemen wel op.

Het is een roman met breed uitgemeten redeneringen over allerlei filosofische en ideologische onderwerpen, langdurige scherpe observaties. Beeldende beschrijvingen, zeer leesbaar, perfect kloppend proza, niet gespeend van (enigszins cynische) humor. Actuele thematiek. Zowel de importstellen Linda en Frederik , paardenmeisje en computernerd, als Gerhard, natuur-en vogelbeschermer en Jule, die zich op obsessieve wijze vastklampt aan hun dochtertje, als de hereboer Gombrowski die zijn land is kwijtgeraakt aan het communistisch regime en Kron, arbeider, volhardend in zijn communistische idealen, zijn buitengewoon goed getekend.

Boeken op andere Senia-lijsten

Tot het abonnement bij Senia hoort dat u 7 items kiest: leeswijzers of muziek-luisterwijzers. Daarbij kunt u uit alle lijsten kiezen, dus ook bijvoorbeeld kunstgeschiedenis, muziek, filosofie. U vindt de informatie op de website (in ieder geval compleet op 1 april).
Op deze pagina noemen we enkele boeken van andere lijsten.

Literatuurlijst Zomer-leesclubs

Senia richt in april en mei Zomer-leesclubs op. Dat zijn groepen die in de zomer drie boeken lezen, die te maken hebben met een thema. Dit jaar is het thema 'Een reis door het leven'. Het leuke aan Zomer-leesclubs is dat je ineens met onbekende mensen in gesprek raakt, enthousiaste lezers uit je woonplaats die je tot dan niet kende. Leesclubs die een zomer bij elkaar geweest zijn, komen vaak het jaar daarna weer terug. Aanmelden kan via zomer@senia.nl

De drie boeken van dit jaar kunnen ook door 'gewone' leesclubs op de leeslijst worden gezet.

Sonja Barend – *Je ziet mij nooit meer terug*

B18-03,, *De Bezige Bij*, 2018. 288 p.

Sonja Barend was decennialang een van de meest vertrouwde gezichten op de Nederlandse televisie. Haar heldere en betrokken manier van interviewen is een voorbeeld en inspiratie voor velen. In deze indringende memoires is ze niet langer degene die alleen vragen stelt, maar zoekt ze ook de antwoorden. Vragen die haar al sinds haar jonge jaren achtervolgen over het lot van haar vader en moeder in oorlogstijd. Al zoekende probeert ze inzicht te geven in wat haar gedurende haar hele loopbaan heeft bewogen en de richting van haar televisiewerk heeft bepaald. Daarmee komt Sonja Barend, die voor iedereen al zo vertrouwd was in de huiskamer, nóg dichterbij.

Paulo Cognetti - *De acht bergen*

N18-23, *De Bezige Bij*, 2017. 227 p.

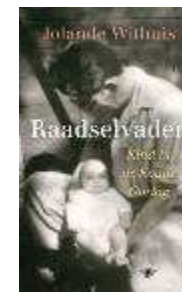
Pietro is een stadsjongen uit Milaan. Zijn vader is scheikundige, en gefrustreerd door zijn werk in een fabriek. Zijn ouders delen een liefde voor de bergen, dat is waar ze elkaar ontmoetten, waar ze verliefd werden en waar ze trouwden in een kerkje aan de voet van de berg. Door deze gedeelde passie kan hun relatie voortbestaan, zelfs wanneer tragische gebeurtenissen plaatsvinden. Het stadsleven vervult hun vaak met gevoelens van spijt dat ze niet voor een ander leven hebben gekozen. Dan ontdekken ze een dorpje in het Noord-Italiaanse Valle d'Aosta waar het gezin vanaf dat moment iedere zomer zal doorbrengen.

Het derde boek is: **De Heilige Rita van Tommy Wieringa**, zie pag. 6 van deze lijst.

Boekenlijst Biografieën

Enkele boeken van de lijst 2018-2019 noemen we hieronder. De complete lijst mét toelichting vindt u op www.senia.nl

- **Frits Barend, Marijke Barend-Van Haften – *Matzes en Mie***
Boom uitgevers, 2017, 230 p
- **Dave Boomkens - *Liesbeth List. De Dochter van de vuurtorenwachter.*** Luitingh – Sijthoff, 2017, 320p - met cd
- **Willem Jan Verlinden - *De zussen Van Gogh***
Uitgever Ambo Anthos, 2016, 279 p.
- **Jolande Withuis – *Raadselvader***
De Bezige Bij, 2018, 224 p.

Klassiekers

Ook de Literatuurlijst met klassiekers kan interessant zijn. Bijvoorbeeld:

- Giorgio Bassani - *De tuin van de familie Finzi-Contini* ,
- Carry van Bruggen - *Eva*
- Louis-Ferdinand Celine - *Reis naar het einde van de nacht*

Zie voor de hele lijst de website van Senia.

Leeswijzers die eerder verschenen

Kader Abdollah - *Het huis van de moskee*

N07-01, Breda, De Geus, 2005, 413 p.

Abdollah vertelt over een cruciale periode in de Iraanse geschiedenis en maakt daarmee veel duidelijk over de ontwikkeling van de radicale islam zoals die zich nu in veel landen manifesteert.

Robert Anker - *In de wereld*

N17-01, Uitgever Querido, 2017, 412 p.

Deze historische roman - die Robert Ankers laatste boek bleek te zijn - begint in 1467 als Karel de Stoute met veel pracht en praal zijn inkomst in Gent viert. Tussen het uitbundige publiek staat Joris de Neve, meester schrijnwerker, liefhebber van het goede leven. Kort daarna blijkt hij melaats te zijn en hij wordt plechtig doodverklaard, moet zijn huis en gezin verlaten, zelfs gaan bedelen. Dat wordt echter het begin van een tumultueus nieuw bestaan, reizend door Europa met zijn 'vuilbrief', klepper en leprozenhoed als dekmantel. Hij weet: er is maar één leven en dat moet je koesteren. Hij won de Jan Campertprijs, de Herman Gorterprijs, de F. Bordewijkprijs en de Libris Literatuurprijs

Gerbrand Bakker - *Boven is het stil*

N07-02, Cossee, 2006, 264 p.

Op een afgelegen boerderij verzorgt een vijftigjarige boerenzoon zijn doodzieke vader. De roman begint met de openingszin: "*Ik heb vader naar boven gedaan.*"

Sebastian Barry - *De geheime schrift*

N12-02, Querido, 2008, 324 p.

Roseanne McNulty is een Ierse vrouw van bijna 100 jaar, die de helft van haar leven in een psychiatrische kliniek heeft doorgebracht. De kliniek zal worden afgebroken en dokter William Grene moet beoordelen of Roseanne terug in de maatschappij kan worden geplaatst. Wat Grene niet weet is dat Roseanne herinneringen noteert in een schrift dat ze bewaart onder een losse vloerplank.

Griet op de Beeck - *Kom hier dat ik u kus*

N15-03, Prometheus, 2014, 336 p.

Kom hier dat ik u kus is een roman die drie fasen uit het leven van Mona beschrijft. We lezen over haar als kind van een overleden moeder, als een vierentwintigjarige dramaturg met een grote liefde, en weer tien jaar later als haar leven er nog precies hetzelfde uitziet en het gedrag van haar vriend overeenkomsten blijkt te vertonen met dat van haar vader.

Griet Op De Beeck - *Vele hemels boven de zevende*

N14-02, Prometheus Amsterdam 2013, 271. p.

In tien hoofdstukken komen vijf vertellers en hoofdpersonen aan het woord. Ze vertellen een chronologisch verhaal. Het verhaal draait vooral om Eva, 36 jaar, ongehuwd, verlangend naar een relatie, steun en toeverlaat van de anderen, maar zelf weinig hulp ontvangend van diezelfde mensen. Jos, haar vader en Lou, haar nichtje van 12, zijn zeer herkenbaar in hun 'normale' angsten en geheimen en zo beschreven dat we als lezer van hen gaan houden.

Kristine Bilkau - *De gelukkigen*

N17-02, Uitgever Cossee, 2015, 284 p.

Hij journalist, zij cellist. Ze hebben pas een kind gekregen. Door verschillende oorzaken raken beiden hun baan kwijt, waardoor ze in een financieel moeras terecht komen. Er komt een eind aan hun bevoorrechte leven, maar het opgeven van de daarmee verbonden gewoontes gaat niet van harte. Noodgedwongen verhuizen ze naar een plek waar het leven goedkoper is. Omgaan met tegenvallers, je lot aanvaarden, gelukkig zijn met wat er is, daarover gaat dit debuut, dat in Duitsland zeer goed ontvangen is.

Amy Bloom - *Wij geluksvogels*

N15-04, Nijgh & Van Ditmar, 2014, 257 p.

In het Amerika van de jaren '40 zijn veel immigranten op zoek naar stukjes geluk, zo ook de twee halfzusjes Iris en Eva. Hoe kun je en leer je geloven in mensen die liegen en bedriegen, liefhebben en overleven? Hoe dicht zitten succes en falen naast elkaar? In dit verhaal vol levensechte figuren reis je méé dwars door Amerika, via tijdsprongen – die overigens de verhaallijn niet doorbreken. Elk hoofdstuk heeft de titel van een liedje, dat de oorlog en het gewone leven van de mensen symboliseert.

Stefan Brijs - *Maan en zon*

N17-03, Uitgever Atlas Contact, 2015, 270 p.

Het verhaal speelt zich af op Curaçao en wordt, van 1961 tot 2001, verteld door broeder Daniël, een priester-onderwijzer. Via hem maken we kennis met drie generaties Tromp: taxichauffeur Roy, zijn zoon Max, die onderwijzer had willen worden, en diens getalenteerde zoon Sonny. Een belangrijke rol speelt Max' moeder, de rechtschape Myrna. Grootvader, vader en zoon streven er elk op hun manier naar om hun dromen waar te maken. Al zijn de tijd en de omstandigheden waarin zij leven verschillend, zij blijven door de familieketen met elkaar verbonden. Ook zijn ze alle drie speelbal van de cultuur, de tradities, de kansen en onmogelijkheden van het Antilliaanse eiland.

Stefan Brijs - *Post voor mevrouw Bromley*

N14-22, Atlas, Contact, 2011, 512 p.

Augustus 1914. In Londen melden duizenden jongemannen zich aan om te gaan vechten tegen de Duitsers. Martin Bromley, zeventien en te jong voor het leger, probeert de twee jaar oudere John Patterson te overreden samen in dienst te gaan, maar die wil zijn droom om te gaan studeren niet opgeven. Uiteindelijk slaagt Martin er met een list in naar het front te vertrekken en blijft John achter in een stad waar de druk op dienstweigeraars toeneemt.

H.M. van den Brink - *Dijk*

N17-04, Uitgever Atlas Contact, 2016, 189 p.

In 1961 komen twee jonge mannen werken bij de Dienst van het

Ijkwezen in Amsterdam. Eén van hen is Karl Dijk, de ander is de verteller. De twee mannen blijven 40 jaar samen bij het Ijkwezen werken. Wanneer Dijk na 40 jaar afscheid neemt, zal de verteller de speech voor zijn afscheid schrijven. Dan blijkt degene die hij dacht te kennen, toch een vreemde te zijn. Een vreemde die zelfs niet eens bij zijn eigen afscheid aanwezig zal zijn.

De schrijver vertelt een verhaal over tijden die voorbij zijn. Over de jaren 50 met zijn kneuterigheid, de bakker, de slager, de schillenboer. Over de dienst van het Ijkwezen, later BV Metrifact, de avonturen die de ik-figuur in de polder meemaakt, de schrijnende armoede, de macht van de staat.

Jeroen Brouwers - *Het hout*

N16-01, Atlas Contact, 2014, 282 p.

Het hout speelt zich af in de jaren '50 van de vorige eeuw. Binnen de benauwde muren van het jongenspensionaat in het Zuid-Limburgse mijsdorpje Blijderhagen vinden sinds de komst van broeder Mansuetus gruwelijke praktijken plaats: de jongens worden mishandeld, seksueel misbruikt en vernederd. Broeder Bonaventura, een slaapzaalsurveillant, is er getuige van, maar hoewel hij het verafschuwt, durft hij er niks van te zeggen. Hij probeert de jongens wel enigszins te helpen, met name Mark en Wil, maar is dat ook genoeg? Het is een roman over liefde, twijfel en machteloosheid, en over het vinden van de kracht om verzet te bieden en te doen wat het juiste is. *Het hout* werd bekroond met de ECI Literatuurprijs 2015.

Jesús Carrasco - *De vlucht*

N15-05, Meulenhoff, Amsterdam, 2013, 206 p.

Door het dorre Spanje, een land dat geteisterd wordt door langdurige droogte, trekken een oude geitenhoeder en een jongen onder een verstikkende zon op zoek naar een waterbron, voorwaarde om te overleven voor mens en dier. De bron is vergiftigd door de achtervolgers, een rechter en zijn handlanger die meedogenloos op jacht zijn naar op de vlucht geslagen jongen. Na een gruwelijke confrontatie trekt de jongen verder. Hij heeft geleerd hoe hij samen met de geiten moet overleven.

Philippe Claudel - *Het kleine meisje van meneer Linh*

N08-01, *De Bezige Bij*, 2005, 142 p.

Na de dood van haar ouders ontvlucht haar grootvader met de kleine Sang het eens zo paradijselijke dorp.

Kamel Daoud - *Moussa of de dood van een Arabier*

N16-02, *Ambo Anthos*, 2015, 149 p.

Met zijn *Moussa of de dood van een Arabier* heeft Kamel Daoud een stem gegeven aan 'de Arabier' uit de Franse klassieker 'De vreemdeling' van Albert Camus. Haroen wordt al zijn hele leven gekweld door de zinloze moord op zijn broer door Meursault, de beruchte antiheld uit Camus' roman. Haroen besluit zijn broer uit de anonimiteit te halen door hem een naam te geven: Moussa. Een naam én een stem, die de gebeurtenissen beschrijft, die leidden tot Moussa's dood op een oogverblindend Algerijns strand. De roman is tegelijkertijd een liefdesverklaring aan- en overpeinzing van de Arabische identiteit, waarin het kolonialisme en de druk van het geloof een grote rol spelen.

Adriaan van Dis - *Ik kom terug*

N15-07, *Uitgeverij Atlas Contact*, 2014, 288 p.

Na meerdere autobiografische romans over zijn vader richt Adriaan van Dis zich in *Ik kom terug* op zijn moeder. Een moeder begint na tientallen jaren van zwijgen haar verhaal te vertellen aan haar zoon, een romanschrijver. Een verrassing, want de relatie tussen hem en zijn moeder is altijd moeizaam geweest. Aan de hand van bezoeken en telefoongesprekken beschrijft hij in vlagen haar verleden. Een indrukwekkend verleden: het Brabantse platteland, oorlogen, Indië, huwelijken, affaires en vele sterfgevallen. Hij mag dit leven optekenen op één voorwaarde, als hij zijn moeder helpt om euthanasie te plegen.

Emma Donoghue - *Kamer*

N11-04, *Mouria Amsterdam*, 2010, 333 p.

De 5-jarige Jack (ik-verteller) woont met zijn moeder in een kleine ruimte waar zijn hele leven zich afspeelt. Door de ogen van Jack wordt de wereld waarin hij leeft beschreven en dit zorgt ervoor dat je je gaat verwonderen over de dingen om je heen die je anders als vanzelfsprekend ervaart.

Dave Eggers - *De cirkel*

N15-08, *Uitgeverij Lebowski Publishers*, 2013, 445 p.

Mae Holland, begin twintig, kan haar geluk niet op als ze wordt aangenomen bij de Cirkel, het machtigste internetbedrijf ter wereld. De e-mails van de gebruikers, hun sociale media, betalingsverkeer en aankopen zijn met elkaar verbonden door een universeel besturingsprogramma. Het resultaat: iedereen heeft slechts één online identiteit. Mae laat zich meeslepen door de energie van het bedrijf, de oneindige mogelijkheden – zelfs als ze het leven buiten de campus langzaam uit het oog verliest.

Dave Eggers - *Helden van de grens*

N17-22, *Uitgever Lebowski*, 256 p.

In *Helden van de grens* reist Josie met haar kinderen Paul en Ana in een krakkemikkige camper naar Alaska. Haar ex-man Carl weet niets van de onderneming. Josie worstelt met demonen uit zowel het verre als het nabije verleden: ze heeft, nadat een patiënt haar heeft aangeklaagd, haar tandartspraktijk moeten verkopen en ze rouwt nog om de dood van een jonge soldaat die haar zeer nabij stond. De tocht begint als een welkome afleiding. Maar hoe verder de reis hen brengt, hoe meer Josie gedwongen wordt haar eigen fouten en tekortkomingen onder ogen te zien; om voorgoed af te rekenen met het verleden dat haar zelfs tot het einde van de beschaving blijft achtervolgen.

Jenny Erpenbeck - *Gaan, ging, gegaan*

N17-05, *Uitgever Van Gennep*, 2016, 314 p.

Deze roman gaat over de uitzichtloze situatie van de vluchteling, het wachten op de verblijfsvergunning, de verveling, de strenge regels en wetten, de cultuurverschillen. Een alleenstaande, gepensioneerde professor klassieke talen komt in contact met een groep vluchtelingen in Berlijn. Hij raakt in hen geïnteresseerd, komt met hen in gesprek, wint hun vertrouwen en gaat zich voor hen inzetten. Telkens vergelijkt hij zijn eigen leven en dat van de mensen om hem heen, met het onzekere bestaan van de asielzoekers. Ook speelt zijn geschiedenis van Oost-Berlijner in de tijd van vóór de val van de muur een rol.

Anna Enquist - *De verdovers*

N14-03, *De Arbeiderspers*, 2011, 312 p. Herdruk 2016

Een psychiater, die zijn vrouw verloren heeft, hervat zijn praktijk en krijgt een student in leertherapie. De student loopt later stage bij zijn zus - een anesthesioloog. De disciplines van doorvoelen en benoemen versus verdoven komen tegenover elkaar te staan. Enquist heeft voor dit boek stage gelopen bij het VU-ziekenhuis.

Elena Ferrante - *De geniale vriendin*

N17-06, Uitgever Wereldbibliotheek, 2015, 334 p.

De geniale vriendin is één van Ferrantes vier Napolitaanse romans. In de geniale vriendin vertelt zij over twee vrouwen, Lila en Elena, en hun levenslange vriendschap. Een vriendschap, die zowel om liefde als om rivaliteit draait. De intelligente Lila moet van school om te gaan werken. Ze probeert aan haar milieu te ontsnappen door jong te trouwen. Haar beste vriendin Elena mag wél verder leren, maar het wordt haar steeds duidelijker hoeveel slimmer Lila is. En mooier. Ferrante vertelt met het verhaal van de twee vriendinnen ook het verhaal van een volkswijk in de stad Napels en van een land in een tijd vol veranderingen.

David Foerkinos - *Charlotte*

N16-03, Cossee, 2015, 224 p.

Charlotte Salomon is een jonge Joodse vrouw. Zij brengt in Berlijn haar kindertijd door. Haar moeder is zeer kunstzinnig, maar draagt ook het lot van haar familie met zich mee. Zij sterft als Charlotte acht jaar is. Haar vader hertrouwt met de beroemde operazangeres Paula. De zangpedagoog van haar stiefmoeder ontdekt haar uitzonderlijk tekentalent. Na de Kristallnacht vlucht ze naar Frankrijk waar haar grootouders al verblijven.

Hier ontdekt ze de ware toedracht over de dood van haar tante en haar moeder. Ondanks alles vindt ze de rust om dag en nacht te werken en haar leven uit te beelden in honderden gouaches. Die rust heeft niet lang mogen duren. (Er is ook een ander boek met gouaches van haar.)

Rodaan Al Galidi - *Hoe ik talent voor het leven kreeg*

N17-07, Uitgeverij Jurgen Maas, 2016, 472 p.

“Misschien zal mij gevraagd worden of dit mijn verhaal is. Dan zeg ik: nee. Maar als mij gevraagd wordt: Is dit ook jouw verhaal? zeg ik volmondig: ja. Dit boek is fictie voor iemand die het niet kan geloven,

maar non-fictie voor iemand die ervoor open staat. Of nee, laat dit boek non-fictie zijn, zodat de wereld waarin ik jarenlang heb moeten verblijven, verandert van fictie in non-fictie.” Zo zei de schrijver dit in een interview bij Tzum (januari 2016). Het verhaal van Al Galidi is levensecht en met veel humor wordt de inburgering van de nieuwkomers beschreven. De lezer herkent het systeem, de reacties van Nederlanders en leeft mee met de schrijver die 9 jaar in het AZC verbleef.

Anne-Gine Goemans - *Honolulu King*

N17-08, Uitgever Ambo, Anthos, 2015, 346 p.

Innemend en gemoedelijk, zo staat de tachtigjarige Hardy -eigenaar van een Indische toko- bekend. Hij bakt samen met zijn kleindochter spekkoek en pasteitjes, luistert naar de levensverhalen van zijn Indische klanten en draait met zijn oude vrienden Hawaiï muziek. Ooit vormden zij de legendarische Honolulu Kings en Hardy verlangt ernaar nog één keer met zijn band te schitteren.

Maar met de komst van een sushirestaurant tegenover de toko worden oude wonden opengereten. In de loge van de vrijmetselarij besluit Hardy zijn verzwegen verleden te openbaren.

Saskia Goldschmidt - *De hormoonfabriek*

N15-09, Uitgeverij Cossee, 2012, 287 p.

De succesvolle ondernemer Mordechai de Paauw, Motke voor vrienden, kijkt terug op zijn leven. Hij realiseert zich dat het hem niet gelukt is fatsoenlijk te leven. In de jaren twintig van de vorige eeuw stonden hij en zijn tweelingbroer Aron aan het begin van een adembenemend project. Goldschmidt beschrijft liefde en venijn tussen broers, tegenstrijdige belangen tussen commercie en wetenschap tegen het decor van een katholieke provinciestad waar armoede, criminaliteit en opkomend antisemitisme een rol spelen.

Almudena Grandes - *De vijand van mijn vader*

N16-04, Signatuur, 2013, 400 p.

Nino is negen jaar, zoon van een *guardia civil* in een dorp in het zuiden van Spanje. De *guardia civil* woont bij elkaar in een kazerne. Zijn vader en moeder zijn liefhebbende ouders, maar niet opgewassen tegen de overmacht van de *guardia*, die het verzet in het dorp hard neerslaat.

Heel langzaam leert Nino de ware rol kennen van zijn ouders. Als hij mag leren typen op een boerderij van de rooien (de vrouwen en dochters van gevluchte mannen die vanuit de bergen strijd leveren), leert hij een andere wereld kennen. Hij gaat boeken lezen en door klassiekers zoals Jules Verne begint voor hem een andere tijd. Hij krijgt een vriend Pepe die hem van alles leert, maar dan komen de gebeurtenissen in het dorp in een stroomversnelling en komt Nino voor keuzes te staan: met wie moet je solidair zijn?

Jens Christiaan Grondahl - *Dat weet je niet*

N12-06, Vertaald uit het Deens, Meulenhoff, 2010, 208 p.

Over een huwelijk dat al vijftig jaar stand houdt. David is advocaat, van Joodse afkomst. Emma is een Engelse, uit een upperclass familie. Ooit een veelbelovend schildertalent, schildert ze nu alleen voor zichzelf. Als hun dochter haar nieuwe vriendje komt voorstellen, een Pakistaanse moslim, gaat het op een subtiele wijze mis.

Jens Christian Grondahl - *Portret van een man*

N16-05, Meulenhoff, 2015, 368 p.

De verteller, die de 60 is gepasseerd, kijkt terug op zijn leven. Het boek bestaat uit drie delen, waarbij elk deel voor een tijdperk in zijn leven staat. De roman beschrijft het leven van de hoofdpersoon aan de hand van zijn relaties met vele vrouwen. Het verhaal wordt niet chronologisch verteld. Aan het einde van het verhaal is de hoofdpersoon in Rome. De plek waar voor hem heden en verleden samenkomen. Daar begrijpt hij wat elke vrouw, die hij in zijn leven tegenkwam, echt voor hem betekende.

David Grossman - *Een vrouw op de vlucht voor een bericht*

N14-36, Uitgeverij Cossee, 2011, 688 p.

Deze vuistdikke roman dompelt je onder in het gevoelsleven van Ora, een Israëlitische vrouw van middelbare leeftijd. Haar zoon Ofer meldt zich na dienstdienst vrijwillig voor een legeractie en dan gaat Ora op de vlucht voor het bericht dat misschien niet eens zal komen: dat van zijn dood. Met een oude vriend en minnaar wandelt Ora door het noorden van Israël. Onderweg vertellen ze elkaar over hun leven. Ora probeert haar zoon, al vertellend over hem, in leven te houden.

David Grossmann - *Komt een paard de kroeg binnen*

N16-06, Cossee, 2014, 240 p.

Dov Grinstein is een stand up comedian en treedt op in een achteraf zaaltje van een café in Netanya, 30 km boven Tel Aviv. Hij heeft een oude schoolvriend uitgenodigd, die rechter is geweest. Een vrouw die hem nog van vroeger kent, is zelf gekomen.

Zijn publiek wil entertainment. Harde grappen, waar ze om kunnen lachen. Geen serieuze kwesties. Hij wil ook zijn eigen verhaal vertellen en eerlijk worden beoordeeld. Een stukje van zijn verhaal heeft de rechter als schoolkameraad meegemaakt.

Als lezer leef je mee met deze man. De vraag is steeds: 'blijven de toeschouwers of lopen ze weg?'

Arnon Grunberg - *De man zonder ziekte*

N14-04, Nijgh en van Ditmar, 2012, 160 p.

In *De man zonder ziekte* reist een jonge Zwitserse architect af naar Bagdad om een nieuw operagebouw te ontwerpen. Een man die ervan overtuigd is dat een architect het leven van de mens mooier en makkelijker moet maken. Hij wordt gevangen genomen, vernederd, maar komt na interventie van het Rode Kruis en de Zwitserse ambassade vrij.

Arnon Grunberg - *Moedervlekken*

N17-09, Uitgever Lebowski, 2016, 400 p.

Otto Kadoke werkt als psychiater bij de nachtdienst crisisinterventie. Hij bezoekt mensen, die aangeven zelfmoord te willen plegen. Zijn moeder is oud, heeft een kampverleden en wordt thuis verzorgd. Na een incident blijven de Nepalese verzorgsters weg. Hij besluit thuis te gaan wonen en zelf voor zijn moeder te zorgen. *Moedervlekken* is een roman over de liefde van een zoon voor zijn moeder en andersom. Een boek over twee mensen die niet kunnen leven - en niet dood kunnen gaan - zonder elkaar.

Het oude land - Dörte Hansen

N17-21, Uitgever HarperCollins 2016, 320 p.

Al bijna haar hele leven woont Vera in een oude boerderij in een streek ten zuidwesten van Hamburg en toch voelt ze zich er niet thuis. Als kind

ontvluchtte ze met haar moeder het oorlogsgeweld van het oprukkende Russische leger in Oost Pruisen, maar ze blijft een vluchteling die nooit echt is aangekomen in het dorp.

Tot op een dag weer twee vluchtelingen voor de deur staan: Vera's nicht Anne met haar zoontje. Anne is gevlucht uit Hamburg, waar ambitieuze ouders hun kinderen als prijsbokalen door de straten dragen, en waar haar man van een ander houdt.

En terwijl de eenzellige vrouwen schoorvoetend beginnen met het opknappen van het weerbarstige huis blijkt dat ze meer gemeen hadden dan ze dachten.

Robert Harris - *De officier*

N15-10, De Bezige Bij, 2014, 432 p.

Het is 1895. De Joods-Franse officier Alfred Dreyfus wordt uit zijn rang gezet en tot levenslang veroordeeld wegens spionage. Een woedende menigte kijkt toe. Aanwezig is ook Georges Picquart, officier bij de Franse geheime dienst. Hij krijgt opdracht voor het onderzoek naar wat de 'Dreyfus Affaire' is gaan heten. Hij ontdekt de werkelijke spion in het leger en dan begint zijn kruistocht om de waarheid boven tafel te krijgen. Het spoor leidt naar de top van leger en regering. Hij staat niet alleen in zijn strijd. Historisch zijn de woorden van de Franse schrijver Emile Zola: "J'accuse" die de Franse staat aanklaagde.

Maarten 't Hart - *Magdalena*

N15-28, De Arbeiderspers, 2015, 224 p.

'Na mijn dood,' zei de moeder van Maarten 't Hart vaak, 'kun je over me schrijven wat je wilt, maar spaar me zolang ik leef.' Daarom heeft 't Hart in zijn werk zijn moeder zo veel mogelijk uit het zicht gehouden, waardoor een enigszins vertekend beeld van zijn jeugd ontstond. Nu zijn moeder in 2012 is overleden, kan Maarten 't Hart alsnog de wonderlijke eigenaardigheden en de onwrikbare, rotsvaste zekerheid des geloofs van zijn moeder aan een nader onderzoek onderwerpen.

Willem Frederik Hermans - *Nooit meer slapen*

N07-06, Amsterdam, De Bezige Bij, 1966, 317 p.

De studiereis van een jonge geoloog naar Noorwegen wordt wetenschappelijk gezien een fiasco, maar leidt wel tot meer zelfinzicht.

A.F.Th. van der Heijden - *De helleveeg*

N14-07, De Bezige Bij 2013, 244 p.

Dit boek is deel 5 uit de romancyclus 'De tandeloze tijd', maar is goed te lezen zonder de andere delen te kennen.

Neefje Albert groeit net als zijn jonge tante Tiny op in het huis van zijn opa en oma, Lynxstraat 83 in het kleine arbeidersparadijs Tivoli bij Eindhoven. Hij vindt haar knap, loopt achter haar aan, maar maakt zich veel zorgen over haar gedrag naar andere mensen toe. Hij onderzoekt hoe het zo gekomen is.

Kristien Hemmerechts - *Haar bloed*

N15-11, De Geus, 2012, 253 p.

Net als Bert Keizer en Anna Enquist liep Kristien Hemmerechts in 2010 in het VUMC in Amsterdam in een schrijversproject mee. Zij koos de afdeling hematologie en haar roman gaat dus over bloed. Bloed als romantisch symbool en ook als harde werkelijkheid. Het leven van de drie studenten Titus, Roos en Pieter wordt steeds ingewikkelder, al studeert Titus bloedfanatiek medicijnen, leert de mooie Roos haar angsten bezweren en raakt zelfs de onbezonnen Pieter van slag. Hemmerechts vertelt allerlei wetenswaardigheden over bloed maar verliest de rode draad niet uit het oog. Alles hangt met alles samen.

Stefan Hertmans - *Oorlog en terpentijn*

N14-08, Amsterdam, De Bezige Bij, 2013, 304 p.

De Vlaamse schrijver/essayist Stefan Hertmans tracht het leven van zijn grootvader Urbain Martien (1891-1981) te reconstrueren. In deze historische zoektocht verbindt hij de vroegere jeugdervaringen van zijn grootvader met de latere, toen hij als jong soldaat de loopgraven overleefde. Hij citeert uit diens dagboeken, bestudeert zijn schilderijen en gaat terug naar de plaatsen waar het leven van zijn grootvader zich afspeelde: Gent, Engeland, de slagvelden van WO1.

Bregje Hofstede - *De hemel boven Parijs*

N16-07, Cossee, 2014, 223 p.

Olivier, professor kunstgeschiedenis aan de Parijse universiteit Sorbonne, krijgt de schrik van zijn leven als hij in zijn collegezaal een

Nederlandse studente, Fie, aantreft, die wel heel erg veel lijkt op een vrouw uit zijn verleden. Een collega vraagt hem als haar mentor op te treden en Olivier stemt met tegenzin toe. Hij helpt haar, niet alleen bij zaken die haar studie aangaan, zoals het geven van feedback op een eerste versie van een paper, maar ook met praktische dingen. Hoe meer tijd hij met haar doorbrengt, hoe meer de herinneringen aan de vrouw uit zijn verleden, Mathilde, naar boven komen. Hierdoor komt niet alleen zijn relatie met zijn vriendin Sylvie onder druk te staan...

Michel Houellebecq - *Onderworpen*

N16-08, Arbeiderspers, 2015, 224 p.

Een docent aan de Sorbonne, gespecialiseerd in het oeuvre van Huysmans (Francois) lijkt zijn intellectuele hoogtepunt voorbij te zijn. Het is 2022 en in Frankrijk is de politieke situatie onhoudbaar geworden als de twee grootste partijen Front Nationale en de Moslimbroederschap de verkiezingsstrijd aangaan. De Moslimbroederschap krijgt door politiek spel de macht in handen. Eén van de eerste veranderingen is de opheffing van de scheiding tussen kerk en staat. Dit heeft direct consequenties voor Francois, die zonder zijn werk de confrontatie met zijn eenzaamheid aangaat en de leegte van zijn bestaan onder ogen ziet.

Auke Hulst - *Kinderen van het ruige land*

N14-09, Meulenhoff, 2012, 332 p.

Het 'Ruige land' is een afgelegen stukje bos ergens in Noord-Nederland. In de jaren '80 woont er in een soort "Villa Kakelbont" een bijzonder gezin met vier kinderen. De vier kinderen, onder wie hoofdpersoon Kai, staan er alleen voor, vervreemd van hun familie en van het dorp. Gaan zij het redden in hun eentje? Naarmate ze ouder worden beziet Kai zijn eigen situatie én zijn moeder steeds meer betrokken en afstandelijk tegelijk.

Oek de Jong - *Pier en oceaan*

N15-12, Atlas Contact, 2012, 2 boeken, samen 832 p.

Pier en oceaan is een familiegeschiedenis in twee delen waarin de ontwikkeling van Nederland tussen de Hongerwinter van 1944 en de opkomst van de grote welvaart in de jaren zestig sfeerbepalend is. Met

Amsterdam, het Friese en Zeeuwse platteland op de achtergrond staat het Hollandse water en het verlangen daarnaar centraal. Ook wordt het verhaal verteld van de liefde van Lieuwe en Dina in een verleden tijd.

Rachel Joyce - *De onwaarschijnlijke reis van Harold Fry*

N13-21, Cargo, 2012, 352 p.

Het is een deprimerend bestaan dat de gepensioneerde Harold Fry leidt, uitgeblust, met een vrouw die hem nauwelijks lijkt te verdragen. Tot hij post ontvangt van een ex-collega, Queenie, die jaren geleden plotseling uit zijn leven verdween. Het blijkt een afscheidsbrief, zij heeft kanker en wordt nu verpleegd in Berwick-upon-Tweed bij de Schotse grens. Als Harold zijn machteloze antwoordkaartje posten gaat, aarzelt hij bij de brievenbus. Hij blijft lopen, vanuit zijn woonplaats in Zuid-Engeland, onvoorbereid, 800 kilometer op bootschoenen.

Ernest van der Kwast - *De IJsmakers*

N16-09, De Bezige Bij, 2015, 304 p.

Kom je ooit los van je familie? Deze vraag roept Ernest van der Kwast op met *De IJsmakers*. Van Giovanni Talamini, liefhebber van poëzie en mooie vrouwen, wordt verwacht dat hij de ijssalon van zijn vader over zal nemen. Wanneer hij een carrière in de poëzie verkiest boven een leven als ijsmaker, wordt hem dat door zijn familie niet in dank afgenomen. Vader Beppi moet nog langer en harder werken en broer Luca moet de ijssalon overnemen.

Tom Lanoye - *Sprakeloos*

N11-07, Prometheus Amsterdam, 2010, 329 p.

Sprakeloos beschrijft het leven en sterven van de moeder van de schrijver. Pijn, verdriet, liefde maar ook een humoristische en realistische kijk op een verleden slepen je als lezer mee in deze ode aan een moeder die tegelijkertijd een ode aan het woord, de taal is.

Joke van Leeuwen - *De onervarenen*

N16-10, Querido, 2015, 237 p.

Halverwege de negentiende eeuw werden arme Europeanen overgehaald om in Midden- en Zuid-Amerika een nieuw bestaan op te

bouwen. Odile is de vertelster van dit verhaal. Gedwongen door armoede gaat zij samen met haar man en haar moeder onder leiding van de Maatschappij voor Overzeese Volksplanting het avontuur van een landverhuizing aan. De reis per schip duurt lang en is heel zwaar. Ter plekke wachten hen niet de gouden bergen die waren beloofd, maar worden ze aan hun lot overgelaten en krijgen ze met veel tegenslag te maken: ziekte, schulden, onenigheid in de groep.

Joke van Leeuwen - *Feest van het begin*

N13-23, Querido, 2012, 246 p. 2012

Historische roman, die zich (zonder dat de naam van de stad valt) afspeelt in Parijs tijdens de aanloop tot de revolutie. Toen alles opnieuw zou beginnen. In die koortsachtige sfeer worden de vier hoofdpersonen meegesleept. De jonge non Berthe wordt vanwege haar vrijheidszin teruggestuurd naar huis, naar haar adellijke familie, om daar te ervaren dat de situatie steeds penibeler voor haar wordt.

Helen Macdonald - *De H is van havik*

N16-11, De Bezige Bij, 2015, 334 p.

De H is van havik is een autobiografisch boek waarin schrijfster Helen Macdonald vertelt over het verlies van haar vader. Om haar rouw te kunnen verwerken gaat ze op zoek naar verlossing in de natuur en besluit ze om een havik te trainen. De havik wordt gezien als de lastigste en meest eigenwijze roofvogel die er is, dus het temmen van dit dier is een veeleisende en uitdagende opgave. Tijdens het temmen van haar vogel komt Macdonald in aanraking met zowel haar eigen emoties als die van de havik en leert zij om te gaan met haar verleden.

Janvier Marías - *De verliefden*

N15-13, Meulenhoff, 2012, 368 p.

Maria Dolz ontbijt elke dag in hetzelfde café en observeert een echtpaar dat daar ook elke dag ontbijt. Voor haar zijn die twee mensen de belichaming van geluk, het perfecte paar. Plotseling komt het echtpaar niet meer. Maria hoort dat de man is doodgestoken. Omdat in elke krant een andere lezing hierover wordt gegeven, probeert ze erachter te komen wat er werkelijk gebeurd is. Ze ontmoet Luisa, de

weduwe. En ze wordt verliefd op Javier, de beste vriend van de vermoorde man. Langzaam komt ze erachter wat er gebeurd is.

Ian McEwan - *De Kinderwet*

N15-14, De Harmonie Amsterdam, 2014, 215 p.

“Als een rechter oordeelt over enig vraagstukinzake een opgroeiend kind.....dan zal deze rechter het welzijn van het kind vooropstellen”, zegt artikel 1a van De Kinderwet van 1989. Fiona Maye moet als rechter een oordeel vellen in de rechtszaak rondom de 17-jarige Adam Henry, leukemiepatiënt en Jehova’s getuige. Hij kan alleen gered worden door een bloedtransfusie, hetgeen verboden is binnen zijn geloof.

Fiona McFarlane - *Tijgers in de nacht*

N16-12, Meulenhoff, 2013, 292 p. (Vert. van *The night guest*, 2013)

De 75-jarige weduwe Ruth woont alleen aan de Australische westkust. Haar twee zoons wonen ver weg. Op een ochtend wordt ze angstig wakker. Ze meent dat er een tijger in haar huis rondsluip. Dan krijgt ze onverwacht bezoek van Frida, die beweert namens de regering voor haar te komen zorgen. Aanvankelijk wil ze Frida’s hulp niet accepteren, maar al snel wordt deze steeds belangrijker voor Ruth. Langzaam raakt Ruth de weg kwijt in haar eigen bestaan.

Vonne van der Meer - *Winter in Gloster Huis*

N17-10, Uitgever Atlas Contact, 2015, 139 p.

Het is 2024: de zorg is overgenomen door robots, de klaar-met-leven-wet is aangenomen. Twee broers krijgen een forse erfenis, plus de opdracht er 'iets goeds' mee te doen. De oudste begint aan een meer een Vaarwelhotel waar mensen in alle rust hun leven kunnen laten beëindigen. De jongere broer bouwt aan de overkant Gloster Huis waar mensen die toch aan hun doodswens beginnen te twijfelen, welkom zijn. De naam ontleent hij aan Gloster een personage in *King Lear* van Shakespeare.

Doeschka Meijsing - *Over de liefde*

N10-07, Querido 2008, 237 p.

Pip wordt door Julia verlaten voor een man. Het is haar derde lange liefdesrelatie die stukloopt, zonder dat zij een idee heeft waardoor, door wie of waarom. Ze is op de rand van een depressie. Dan overkomt haar een ernstig ongeluk, waaraan ze een gaatje in haar geheugen overhoudt: hoe gebeurde dat ongeluk?

Francesca Melandri - *Eva slaapt*

N13-25, Cossee, 2011, 381 p.

Eva slaapt vertelt het verhaal van een provincie zonder vaderland en van een meisje zonder vader. Het is een politiek en heel persoonlijk verhaal over een intens verlangen naar iets dat je nooit hebt gehad of dat teloorgegaan is. De twintigjarige Zuid-Tirolse Gerda krijgt ongehuwd een dochter, Eva. Veertig jaar later reist Eva naar het zuiden van Italië om Vito op te zoeken. In flashbacks herinnert Eva zich haar jeugd jaren. Daarmee vervlochten is de geschiedenis van Zuid-Tirol.

Erik Menkveld - *Het grote zwijgen*

N13-26, G.A. van Oorschot, 2011, 360 p.

Deze roman beschrijft de vriendschap tussen de jonge muziekjournalist, en aankomend componist, Matthijs Vermeulen, en de een generatie oudere, door hem zeer bewonderde componist Alphons Diepenbroek. Een vriendschap die in 1910 begon en in 1917 stuk zou lopen. Met de Eerste Wereldoorlog als breekpunt voor bevlogen kunstenaarschap en het nastreven van grote idealen.

Pascal Mercier - *Nachttrein naar Lissabon*

N07-08, Wereldbibliotheek, 2006, 414 p.

Een Duitse leraar raakt zo geboeid door de filosofische overpeinzingen van een Portugese arts dat hij naar Portugal afreist om meer over hem te weten te komen.

Jan van Mersbergen - *De laatste ontsnapping*

N15-15, Uitgeverij Cossee, Amsterdam, 2014, 217 p.

Een boek over vier mannen: twee vaders en hun zonen. Die laatste twee zijn elkaars beste vrienden en zijn tien jaar oud. De ene vader is de verteller. Sinds enkele maanden is hij werkloos. Hij raakt steeds meer in de ban van de andere vader, die pas kort geleden opeens te

horen kreeg dat hij een zoon heeft.

Alice Munro - *Te veel geluk*

N14-11, Breda, De Geus, 2013, 409 p.

Bundel met tien verhalen van de Nobelprijswinnaar 2013. Elk verhaal is eigenlijk een roman op zich. De meestal vrouwelijke hoofdpersonen proberen aan de dagelijkse werkelijkheid te ontsnappen op zoek naar aandacht, liefde en erkenning. Munro (1931) beschrijft op een afstandelijke, haast laconieke manier thema's als werk, kinderen, overspel tegen een veelal besneeuwd Canadees decor.

Haruki Murakami - *De kleurloze Tsukuru Tazaki en zijn pelgrimsjaren*

N15-16, Atlas Contact, Amsterdam Antwerpen, 2014, 363 p.

Als tiener bracht Tsukuru al zijn tijd door met een hechte groep van drie jongens en twee meisjes. Hij verhuist als enige van hen naar Tokyo om er te gaan studeren. De vijf vrienden blijven elkaar zien, totdat de anderen hem zomaar, zonder de reden te noemen, laten vallen. Dit is een traumatische ervaring voor Tsukuru. Op zijn 36^e ontmoet hij Sala, met wie hij een relatie krijgt, al zijn er ook problemen. Zij raadt hem aan om de oude vrienden op te zoeken en te vragen waarom zij hem destijds hebben verstoten. Pas als hij deze wond uit het verleden heeft geheeld, zal hij echt met haar kunnen samen zijn.

Melinda Nadj Abonji - *Duiven vliegen op*

N16-13, Van Gennep, 2011, 251 p.

In 1980 emigreren de ouders van de hoofdpersoon, Ildíko, uit Vojvodina (autonome Hongaarse regio in Servië) naar Zwitserland. Ze laten hun twee dochters Ildíko en Nomi achter bij familie. Wanneer zij een verblijfsvergunning krijgen, laten ze de kinderen overkomen. Na allerlei verschillende baantjes, nemen Ildíko's ouders in een Zwitsers provincieplaatsje café-restaurant Mondial over, waar het gezin gezamenlijk de schouders eronder zet. Dan breekt de oorlog uit in Joegoslavië. De familie merkt nu zelf dat zij anders bejegend wordt, van gedachteloos geplaatste opmerkingen tot expliciete provocaties.

Nelleke Noordervliet - *Aan het eind van de dag*

N17-11, Uitgever Augustus, 2016, 436 p.

Katharina Mercedes Donker, ex-minister en auteur van twee bestsellers over politiek en de rol van de vrouw, krijgt het verzoek mee te werken aan haar eigen biografie. Ze maakt een paar afspraken met de biografe, maar wil uiteindelijk niet meewerken aan de biografie. De vraag om mee te werken, zorgt er wel voor dat ze over haar leven na gaat denken. Herinneringen dringen zich steeds meer aan haar op. Ze kijkt naar haar rol als dochter, moeder, echtgenote, vriendin, politica, publiek figuur. En maakt de rekening op van een leven vol goede bedoelingen maar met trieste uitkomsten.

Chigozie Obioma - *De verboden rivier*

N17-12, Uitgever De Geus, 2015, 314 p.

In een stad in Nigeria ontsnappen vier jonge broers in de jaren negentig aan het strenge toezicht van hun vader. Ze gaan vissen in de rivier die voor alle dorpingen verboden is. Daar doet een dorpsgek hun een vreselijke voorspelling: de oudste broer Ikenna, zal door een visser vermoord worden. Deze voorspelling zet de band tussen de broers op het spel en ontketent een aantal tragische gebeurtenissen. Worden deze veroorzaakt door de vloek of door Ikenna die in deze aankondiging gelooft?

Sofi Oksanen - *Als de duiven verdwijnen*

N15-17, Ambo - Anthos, 379 p.

Als de duiven verdwijnen speelt zich af in Estland tijdens en na de tweede wereldoorlog. De grote geschiedenis van overheersing door Rusland, nazi-Duitsland en weer Rusland wordt verweven met de familiegeschiedenis van twee neven Roland en Edgar en zijn vrouw Juudit. Het boek begint in 1941. Roland en Edgar strijden samen in het verzet tegen de bezetting van Rusland. Als Rosalie, de verloofde van Roland wordt vermoord, zorgt dit voor een breuk tussen beide neven.

Jamal Ouariachi - *Een honger*

N16-14, Querido, 2015, 592 p.

Studente Aurélie Lindeboom krijgt de schrik van haar leven als haar geliefde, de ontwikkelingswerker Alezander Laszlo onverwacht

gearresteerd wordt. Hij zou één van zijn Ethiopische adoptiekinderen hebben misbruikt. Bijna tien jaar benadert Laszlo haar om zijn biografie te schrijven. Inmiddels is ze getrouwd met een andere man, moeder van een jonge dochter en werkzaam als journaliste. In deze lijvige roman met filosofisch/essayistische en literaire uitweidingen onderzoekt Ouariachi niet alleen het verschijnsel pedofilie, maar ook het thema ontwikkelingssamenwerking.

Amos Oz - *Judas*

N17-13, Uitgever De Bezige Bij, 2015, 388 p.

Jerusalem winter 1959-1960. Als student Sjmoeël bezig is met zijn scriptie "Jesus in de ogen van de joden", gaat zijn vader failliet en breekt hij zijn studie aan de universiteit af. Hij vindt een baantje als betaalde "persoonlijke relatie" bij de bejaarde invalide Gersjom Wald. Zij filosoferen over de nog jonge staat Israël. Had de geschiedenis anders kunnen lopen als de relatie tussen Joden en Arabieren anders was geweest? Was Judas Iskariot nu een verrader of Jezus' meest toegewijde discipel? Heeft Wald zijn zoon Micha, die in 1948 in de Zesdaagse Oorlog sneuvelde, verraden?

Connie Palmen - *Jij zegt het*

N16-15, Prometheus, 2015, 240 p.

Ted Hughes en Sylvia Plath vormden een bekend schrijverskoppel vanaf de jaren vijftig van de vorige eeuw. Hun huwelijk eindigde in 1963 met de zelfmoord van Sylvia Plath. Hughes is door roddels, verhalen en getuigenissen van vrienden door de media als zondebok aangewezen en verantwoordelijk gehouden voor haar dood. Zelf heeft Hughes nooit over de dood van zijn vrouw en hun leven samen gesproken. Maar Palmen heeft Ted Hughes nu een stem gegeven. Door middel van dagboeken, brieven en gedichten heeft zij de liefdesgeschiedenis tussen Hughes en Plath gereconstrueerd.

Tim Parks - *Thomas en Mary*

N17-14, Uitgever De Arbeiderspers, 2016, 317 p.

Mary en Thomas zijn 30 jaar getrouwd, twee kinderen, een hond. De roman verhaalt, in tegenstelling tot wat de titel voorspelt, de langzame teloorgang van hun huwelijk. Het verhaal begint in 1978 in Durham. Het paar woont in de buitenwijken van Manchester. Het zijn zeer verschillende mensen. Mary komt over als bazig, ze neemt alle

beslissingen over de financiën, de verhuizingen, het nemen van kinderen, de vakanties. Ze vertelt zelf dat ze dit doet omdat Thomas absoluut niet in staat is knopen door te hakken. Mary besloot niet meer buitenshuis te gaan werken toen ze kinderen kreeg, maar zich geheel aan de opvoeding te wijden.

Hagar Peeters - *Malva*

N16-16, De Bezige Bij, 2015, 320 p.

De beroemde dichter en Nobelprijswinnaar Pablo Neruda gaf de onderdrukten in Chili een stem. Dat hij in Nederland een gehandicapte dochter had, wilde hij echter niet weten. Malva had een waterhoofd en werd slechts acht jaar; zij ligt sinds 1943 begraven in Gouda. Ook Hagar Peeters' eigen vader verzweeg zijn dochter jarenlang en het toeval wil dat hij in 1973 als journalist bij de begrafenis van Neruda was. Op dat moment werd daar de allereerste protestdemonstratie tegen het regime van generaal Pinochet gehouden.

Katja Petrowskaja - *Misschien Esther*

N17-15, Uitgever De Bezige Bij, 2015, 256 p.

“Op een dag stonden mijn verwanten – die uit het diepe verleden – plotseling voor me..... en ik dacht dat ik met hen mijn familieboom kon laten bloeien....” en zo begint de zoektocht door Europa naar de voorouders van Petrowskaja om hun een naam te geven. Soms blijft het onduidelijk, zoals de naam van haar overgrootmoeder, maar het is de zoektocht zelf waar het in dit boek over gaat. Alle snippertjes herinnering worden een aangrijpend familieverhaal. Dit bekroonde debuut wordt poëtisch verteld soms in contrast met de gruwelijke gebeurtenissen die de Joodse gemeenschap onderging in de 20e eeuw.

Rascha Peper - *Handel in veren*

N16-30, Singel uitgeverijen 2013, 156 p.

Handel in veren, het laatste boek van Rascha Peper, gaat over vele liefdes: de liefde van een bioloog voor vogels en voor de wetenschap, de liefde van een moderne jonge vrouw voor het verleden en voor haar

oma, de liefde van die oma voor het leven, de eerste grote liefde van een jonge assistent voor de vrouw van zijn baas.

Philip Roth - *Nemesis*

N14-13, De Bezige Bij, 2010, 263 p.

Een boek over het uitbreken van een polio-epidemie in Newark, VS. Het verhaal speelt in 1944. Een drieëntwintigjarige, sportieve, integere, Joodse speelplaatsleider moet toezien hoe steeds meer kinderen aan de polio ten onder gaan. Niemand weet waardoor die ziekte veroorzaakt wordt. Het gaat over toeval, over het maken van keuzes en de gevolgen van die keuzes.

José Saramago - *De stad der blinden*

N11-12, Meulenhoff, 2008, 304 p.

In dit boek wordt de zwartste kant van de mens ontdekt en beschreven. Wat zou er gebeuren als de gehele wereld van de ene op de andere dag blind werd door ‘de witte ziekte’? Alle slachtoffers worden door de autoriteiten in een oud gebouw geïsoleerd. Binnen korte tijd spelen zich daar verschrikkelijke taferelen af en wordt de scheidslijn tussen goed en kwaad pijnlijk actueel.

Judith Schalansky - *De lessen van mevrouw Lohmark*

N14-14, Signatuur, 2012, 222 p.

Mevrouw Inge Lohmark doceert sinds mensenheugenis biologie op een middelbare school. Haar onderwijs is rechtlijnig, strak en autoritair, gevormd door zowel haar Darwinistische leerprincipes als het communistisch regime. Alles en iedereen wordt langs de meetlat van de biologie gelegd. Haar cynische observaties vormen gedachten die als hamerslagen aankomen. Onder haar harnas blijken echter ook zwakheden en gevoelens verscholen, die ze zichzelf niet wil toestaan.

Inge Schilperoord - *Muidhond*

N17-16, Uitgever Podium, 2015, 221 p.

De hoofdpersoon Jonathan is vrijgelaten uit de gevangenis. Er is onvoldoende bewijs voor de aanklacht wegens seksueel misbruik tegen hem. Jonathan probeert na zijn vrijlating een ‘normaal’ leven te leiden. Hij gaat weer bij zijn moeder wonen. Naast hen woont Elke, een lief,

klein meisje met haar veelal afwezige moeder. Muidhond beschrijft de inspanningen van Jonathan en zijn gedachten en twijfels. Hij wil zich ontwikkelen tot een 'normaal mens'. In een omgeving die triest is en eigenlijk te weinig kansen biedt.

Elif Shafak - *Het huis van de vier winden*

N17-17, Uitgever De Geus, 2013, 539 p.

Esma, een Koerdische vrouw in Londen, probeert zich te verzoenen met de gruwelijke moord die haar broer heeft gepleegd en ze vertelt het verhaal van haar familie. Als hij veertien jaar oud is, vermoordt Esma's broer, omwille van de familie-eer, zijn moeder. Hij gaat de gevangenis in en voordat hij vrijkomt zet Esma het verhaal van haar familie op papier. Haar verhaal omspant drie generaties Koerdische vrouwen.

Jan Siebelink - *Margje*

N16-17, De Bezige Bij, 2015, 264 p.

Deze roman kan als een vervolg op *Knielen op een bed violen* gelezen worden, maar *Margje* laat zich goed als apart verhaal lezen. In de vertrouwde omgeving bij de kwekerij wonen de broers Ruben en Thomas inmiddels als oude heren. De liefde van Ruben voor moeder Margje doet denken aan hoofse liefde: onbereikbaar; prachtig verbeeld in de herinnering van Ruben aan een foto van zijn jonge moeder met zijn oom. De wat onderdanige moeder uit *Knielen op een bed violen* komt in deze roman als een sterke, vrijdenkende vrouw naar voren.

Susan Smit - *Gisèle*

N14-15, Lebowski, 2013, 439 p.

Deze roman speelt zich af in de periode rond de Tweede Wereldoorlog en biedt een vervlechting van fictie en werkelijkheid. Het boek gaat over vriendschap en liefde tussen drie mensen die echt bestaan hebben en in het boek overtuigend tot leven komen: de dichter Adriaan Roland Holst, de actrice Mies Peters en de schilderes Gisèle van Waterschoot van der Gracht. Het gaat ook over hoe het was om kunstenaar te zijn en over het streven een goed mens te zijn in een bezet land. De oorlog dwingt iedereen tot het maken van keuzes: goed of fout, wel of niet lid worden van de Kultuurkamer, haat of liefde.

Philip Snijder - *Zondagsgeld*

N14-24, Atlas Contact, 2007, 157 p.

Een jongen beleeft het einde van zijn kindertijd in een armoedig en vergeten stukje Amsterdam: het Bickerseiland van voor de stadssanering van de jaren zeventig. Het is een besloten gemeenschap waarin de familie van de jongen alom tegenwoordig is. Zijn voorouders hebben zich hier ooit gevestigd. Dit is de enige wereld die de elfjarige hoofdpersoon van Zondagsgeld kent. Toch voelt hij zich er steeds meer buiten staan, hoezeer hij daar ook tegen vecht.

Lize Spit - *Het smelt*

N17-18, Uitgever Das Mag, 2016, 480 p.

Eva vormt samen met Laurens en Pim 'De drie Muskietiers'. Zij zijn de enige drie kinderen die in 1988 in het kleine dorp Bovenmeer in België geboren zijn en vormen daarom met zijn drieën een apart klasje op school, toegevoegd aan een andere klas. Ze trekken ook buiten school veel met elkaar op, waarbij Eva een min of meer regulerende en ondergeschikte rol vervult. Beide jongens (mis)gebruiken Eva die zich daarvan bewust is maar het niettemin toestaat. Qua compositie knap opgebouwd waardoor je als lezer pas in een laat stadium begrijpt waar het verhaal naar toe gaat.

Jón Kalma Stefánsson - *Het verdriet van de engelen*

N15-18, Uitgeverij Anthos, 2011, 324 p.

Het verdriet van de engelen is het tweede deel van een trilogie, die bestaat uit: *Hemel en hel*, *Het verdriet van de engelen* en *Het hart van de mens*. Dit boek beschrijft de tocht van een jongen (die naamloos blijft) met postbode Jens. Zij gaan met drie postzakken op pad. De jongen is spraakzaam, de postbode zwijgzaam. De jongen vergezelt de postbode omdat er over zee geroeid moet worden en de postbode snel in paniek is op het water. Hun reis gaat door sneeuwstormen, over water, langs afgronden en over bergpassen. Ze zijn op elkaar aangewezen. Het lijkt een expeditie op leven en dood.

Graham Swift - *Moeders zondag*

N17-19, Uitgever Hollands diep, 2016, 158 p.

Moeders Zondag is de ene dag in het jaar dat personeel de hele dag vrij is om op familiebezoek te gaan. Jane Fairchild, dienstmeisje,

vondeling, buitengewoon slim en leergierig, gaat die dag naar haar minnaar sedert jaren, de jonge lord Paul Sheringham, die op het punt staat te trouwen met een rijke jongedame van stand. Het is 30 maart 1924. Het is de eerste keer dat ze vrijen in het bed van Paul en dat Jane, ook door opmerkingen en handelingen van Paul, zich zijn gelijke voelt. Het boek is een soort interview met de zeer oude, beroemde schrijfster, die Jane is geworden. Het is doorspekt met subtiële vooruitwijzingen en flashbacks.

P.F. Thomese - *De onderwaterzwemmer*

N16-18, Atlas Contact, 2015, 205 p.

In 1944 steekt Tin van Heel als veertienjarige jongen met zijn vader 's nachts de rivier naar bevrijd gebied over. Tijdens deze nachtelijke oversteek raakt Tin zijn vader kwijt, waarna hij met dit vreselijke nieuws huiswaarts moet keren. Dertig jaar later bezoekt Tin met zijn vrouw Afrika en dreigt het noodlot opnieuw toe te slaan. Wanneer Tin 74 jaar is, krijgt hij onverwacht bezoek, waardoor hij eindelijk vrede vindt. Vrede met zichzelf en de tragische gebeurtenissen in zijn leven, die hem al die tijd het gevoel hebben gegeven dat hij zich onder water bevond en de afwezigheid was in zijn eigen leven

Jan Vantoortelboom - *Meester Mitraillette*

N14-31, Atlas Contact, 2014, 304 p

De Eerste Wereldoorlog, een jonge schoolmeester staat voor het vuurpeloton, als deserteur veroordeeld tot de dood. Waarom is hij gedeserteerd? Wat heeft de jongen Marcus Verschoppen ermee te maken? En zijn moeder? Jan Vantoortelboom laat op onnavolgbare wijze zien hoe schuldgevoelens een leven kunnen ontwrichten. In chronologisch wisselende hoofdstukken lezen we in flashbacks hoe hij opgroeit in Gent, botst met zijn ouders en als 22-jarige onderwijzer een speciale band krijgt met één van zijn acht leerlingen van klas zes.

Juan Gabriel Vasquez - *Het geluid van vallende dingen*

N17-20, Uitgever Signatuur, 2012, 285 p.

Zodra de jonge Antonio Yammara een zekere Ricardo Laverde leert kennen, begrijpt hij dat zijn nieuwe vriend een geheim met zich mee draagt. Zijn fascinatie voor het mysterieuze leven van Laverde verandert in een ware obsessie als Laverde wordt vermoord.

Yammara begint een onderzoek dat teruggaat tot de jaren zeventig, toen een complete generatie noodgedwongen opgroeide onder de constante dreiging van datgene wat Colombia uiteindelijk naar de rand van de afgrond zou brengen, de drugshandel. Vásquez behoort tot de hedendaagse generatie Colombiaanse schrijvers en wordt gezien als één van de sleutelfiguren van een nieuwe generatie Latijns-Amerikaanse auteurs. soms wel de nieuwe Marquez genoemd.

Annelies Verbeke - *Dertig dagen*

N16-19, De Geus, 2015, 312 p.

In dertig hoofdstukken, dertig dagen, vertelt Verbeke het verhaal van Alphonse. Een van oorsprong Senegalese klusjesman die van Brussel naar de Vlaamse Westhoek is verhuisd met zijn vriendin Kat. Naast klusjesman is Alphonse het luisterend oor van zijn dorp: overal waar hij komt vertellen mensen hem hun problemen en vragen ze hem om advies. Op deze manier komen verschillende persoonlijke verhalen bij elkaar en dit maakt de roman een perfecte afspiegeling van het alledaagse leven, inclusief zijn mooie en lelijke kanten.

Thomas Verbogt - *Als de winter voorbij is*

N16-20, Nieuw Amsterdam, 2015, 222 p.

'Er zijn maar een paar momenten die je leven maken. Ja, het leven is natuurlijk meer dan die momenten. Maar met die momenten begint er iets..', schrijft Lin, een van de personages. In deze beschouwelijke, poëtische roman kijkt de hoofdpersoon, een zachtmoedige schrijver van in de zestig, terug op de ontmoetingen en de momenten in zijn leven die er echt toe doen. Zo laat de gedachte aan Lin, het meisje dat hij ooit in een zomerkamp ontmoette, hem nooit meer los. Pas jaren later zien ze elkaar weer.

Niña Weijers - *De consequenties*

N15-19, Atlas Contact Amsterdam Antwerpen, 2014, 285 p.

Couveusebaby Minnie Panis groeit uit tot een gevierde jonge kunstenares, die van haar eigen leven een laboratorium maakt. Op een dag treft ze zichzelf aan in een fotoserie, slapend in een negligee, zonder dat ze daar iets van wist. Dan besluit ze de fotograaf in kwestie voor haar eigen karretje te spannen. Het boek gaat over de keuze

tussen verdwijnen en overleven en het grote verlangen door een ander gezien te worden.

Tommy Wieringa - *Dit zijn de namen*

N13-29, De Bezige Bij, 304 p.

In een fictieve Russische stad aan de rand van de steppe tobt een politiecommissaris, Pontus Beg, met zijn identiteit. Een groep vluchtelingen komt na een barre tocht meer dood dan levend in de stad aan en veroorzaakt angst en onrust. Pontus laat ze oppakken vanwege een vermeende misdaad en ontrafelt de geschiedenis van hun helletocht, die gaandeweg verweven raakt met de ontdekking van het verhaal van zijn eigen afkomst.

John Williams - *Stoner*

N14-17, Uitgeverij Lebowski, vertaling Edzard Krol, 320 p. Voor het eerst uitgegeven in 1965.

In een aangrijpende heldere stijl beschrijft John Williams het leven van een gewone man. William Stoner, enige zoon van hard werkende zeer arme pachters uit Missouri, kiest uiteindelijk niet de landbouwstudie, die de boerderij van zijn ouders tot bloei had kunnen brengen, maar een literatuurstudie.

Mo Yan - *Kikkers*

N13-28, De Geus, 2012, 408 p.

Mo Yan, Nobelprijswinnaar literatuur 2012, schreef in 2009 deze uitdagende roman, die prachtig werd vertaald door Sylvia Marijnissen, rechtstreeks uit het Chinees. Het is een indrukwekkend – maar gruwelijk - verhaal dat een beeld geeft van de moderne Chinese geschiedenis, van de economische sprong voorwaarts, de beruchte éénkindpolitiek en de melkpoederaffaire.

Gabrielle Zevin - *De Verzamelde werken van A.J. Fikry, boekhandelaar*

N15-21, Uitgeverij Atlas contact, 2014, 221 p.

Fikry is een eigenzinnige, bevlogen boekhandelaar op een klein eiland enkele uren verwijderd van New York. Hij verkoopt, op een enkele uitzondering na, alleen boeken die hij zelf de moeite waard vindt.

De roman beschrijft zijn leven met zijn eerste, zeer geliefde, bij een ongeluk omgekomen vrouw Nic, de opvoeding van zijn op een verrassende manier geadopteerde dochter Maya en zijn nieuwe liefde voor de onconventionele boekenvertegenwoordigster Amelia. Maar vooral, afgewisseld met zeer persoonlijke recensies: zijn grote liefde voor boeken.

Zeevonk - Joshua Zwaan

N14-18, Artemis, 2013, 347 p.

Waarom is er eigenlijk nog geen roman over de politonele acties in Indonesië geschreven? Dit dubbelverhaal gaat over het meisje Freya dat met de handschoen trouwt met een wildvreemde man en zo een drama tegemoet gaat. Haar geschiedenis is verweven met die van de Achille Lauro, het fameuze schip dat in brand vloog en gekaapt werd.

Verantwoording van de keuze en de aanbevelingen

Deze literatuurlijst werd samengesteld door de werkgroep Literatuur (Ned en vertaald) van Senia. De werkgroep bestond dit jaar uit Ineke Bakker, Immy Beijer, Wil de Graaf, José Hurkmans, Lidi van der Meijden, Karin Mous, Marjan Veenman en Ine Wanmaker. Zij schreven ook de (cursief gedrukte) aanbevelingen bij de afzonderlijke boeken en begeleidden het samenstellen van de leeswijzers.

De omschrijving van de inhoud van de boeken is beperkt. Het is vaak moeilijk om zowel de inhoud als de stijl van het boek in 120-150 woorden samen te vatten. We raden u daarom aan om meer informatie over de boeken te verzamelen, bijvoorbeeld via internet.

Bij het uitbrengen van deze boekenlijst (maart 2018) zijn de boeken die op de lijst voorkomen, verkrijgbaar. We kunnen niet garanderen dat dit zo blijft gedurende het seizoen 2018-2019. We stimuleren de uitwisseling van boeken via het boekenprikbord op de website.

Meningen over de leeswijzers kunt u sturen naar leeswijzer@senia.nl.
Deze e-mails komen terecht bij de Werkgroep Literatuur, die de totstandkoming van nieuwe leeswijzers begeleidt.